

19 CESTOVNÍ RUCH

Metodické vysvětlivky

Do statistiky cestovního ruchu jsou zahrnuty údaje o kapacitě a výkonech hromadných ubytovacích zařízení sloužících cestovnímu ruchu, údaje z výběrového šetření v domácnostech o cestovních zvyklostech rezidentů, satelitního účtu cestovního ruchu (TSA) a modulu zaměstnanosti cestovního ruchu.

Poznámky k tabulkám

Tab. 19-1 až 19-4 Hromadná ubytovací zařízení cestovního ruchu

Údaje o ubytovacích zařízeních jsou získávány ze šetření o kapacitách a návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení. Uváděné údaje jsou souhrnem dat za zpracované dotazníky a dopočtenou non-response.

Hromadná ubytovací zařízení jsou zařízení s minimálně pěti samostatnými ubytovacími jednotkami (pokoji či apartmány) a zároveň deseti a více lůžky, která poskytují přechodné ubytování hostům. Patří mezi ně hotely, motely, botely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení. Ostatní ubytovací zařízení zahrnují např. rekreační zařízení podniků, školicí střediska, kulturně-historické objekty, lázeňská zařízení a jiná ubytovací zařízení, která vyčleňují lůžkovou kapacitu pro cestovní ruch (např. domovy mládeže, vysokoškolské koleje, podnikové ubytovny apod.).

Maximální kapacita hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu je součtem maximálních kapacit za jednotlivá ubytovací zařízení.

Pokoje udávají maximální počet pokojů sloužících pro cestovní ruch. Nezapočítávají se pokoje pro ubytování personálu, majitelů zařízení a pokoje dlouhodobě sloužící pro ubytování zaměstnanců jiných podniků nebo studentů (déle než 1 rok).

Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních udávají maximální počet všech stálých lůžek, která jsou využívána výhradně pro noční odpočinek hostů (bez lůžek příležitostných – přistýlek).

Místa pro stany a karavany udávají maximální počet stanovišť pro umístění stanů, obytných přívěsů a karavanů.

Host v ubytovacím zařízení je každá osoba včetně dětí, která se zde přechodně ubytovala (kromě personálu a majitelů ubytovacího zařízení). Příjezd hosta nastává v okamžiku jeho nahlášení v ubytovacím zařízení. Host může využít služeb ubytovacího zařízení z důvodu dovolené, zájezdu, služební cesty, školení, kurzu, kongresu, sympozia, lázeňského léčebného pobytu, pobytu dětí ve škole v přírodě nebo na letních a zimních táborech apod. Mezi hosty se nezapočítávají osoby, které využívají služeb ubytovacího zařízení pro přechodné ubytování za účelem zaměstnání, či řádného studia.

Nerezidentem je osoba, která trvale žije v jiné zemi a na území ČR se zdržuje dobu kratší než 1 rok (včetně občanů České republiky).

Počet přenocování je celkový počet přenocování (strávených nocí) hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ve sledovaném období.

Čisté využití lůžek je podílem počtu přenocování za sledované období a součinu průměrného počtu lůžek k dispozici s počtem provozních dnů.

Využití pokojů je podílem počtu realizovaných pokojůdnů (tj. počtu obsazených pokojů za jednotlivé dny sledovaného období) a součinu průměrného počtu pokojů k dispozici s počtem provozních dnů.

Průměrný počet přenocování je průměrný počet přenocování připadající na jednoho hosta ve sledovaném období.

Průměrná doba pobytu je o jeden den vyšší než průměrný počet přenocování.

Tab. 19-5 Delší cesty za účelem trávení volného času

Zdrojem údajů je výběrové šetření cestovního ruchu (VŠCR). Šetření se provádí každý měsíc v náhodně vybraném vzorku domácností, dotazovány jsou osoby ve věku 15 a více let. Údaje o cestovních zvyklostech jsou zjišťovány u všech členů domácnosti a jsou pomocí váhových koeficientů přepočteny na populaci České republiky ve věku 15 a více let.

Respondenti jsou vedle dalších ukazatelů cestovního ruchu dotazováni na cesty s noclehem, jež uskutečnili ve sledovaném období za účelem trávení volného času a rekreace mimo své obvyklé prostředí (mimo své trvalé a přechodné bydliště, obvyklé pracoviště, školu a podobně). Za delší cesty jsou považovány cesty s nejméně 4 noclehy v řadě za sebou. Do celkového počtu delších cest nejsou zahrnuty služební cesty, pobyty v nemocnici apod.

U delších cest se za přenocování považuje nocleh v hromadném ubytovacím zařízení nebo placené či neplacené ubytování v soukromí, tj. včetně pobytu na vlastní chatě a chalupě, u příbuzných a známých, případně v přírodě, dále také ubytování v dopravním prostředku v průběhu uskutečněné cesty apod.

Tab. 19-6 Satelitní účet cestovního ruchu České republiky

Vnitřní cestovní ruch (domácí a příjezdový) je cestovní ruch rezidentů i nerezidentů na území České republiky. **Spotřeba ve vnitřním cestovním ruchu** v České republice vyjadřuje celkový objem financí utracených za cestovní ruch v národním hospodářství, tj. všechny výdaje za cestovní ruch realizované v České republice.

Domácí cestovní ruch je cestovní ruch rezidentů na území České republiky. **Spotřeba v domácím cestovním ruchu** je spotřeba rezidentů v České republice, a to i ta část spotřeby spojená s návštěvou (konečným cílem cesty) jiné země, pokud byla realizována v České republice (např. marže tuzemských cestovních kanceláří či agentur zajišťujících zahraniční zájezd).

Příjezdový cestovní ruch zahrnuje návštěvu a pobyt nerezidentů na území České republiky. **Spotřeba v příjezdovém cestovním ruchu** vyjadřuje celkový objem prostředků vydaných nerezidenty na cestovní ruch plynoucích do navštívené země. Započítávají se do ní i výdaje zaplacené v zemi nerezidenta, jako jsou např. platby za ubytování v rámci zájezdu, které směřují různými formami plateb do České republiky.

Výjezdový cestovní ruch zahrnuje návštěvu a pobyt rezidentů mimo území České republiky. **Spotřeba ve výjezdovém cestovním ruchu** je chápána jako spotřeba rezidentských návštěvníků mimo území vlastní země (tj. všechny výdaje rezidentů za cestovní ruch realizované v zahraničí). Nezahrnuje výrobky zakoupené na cestu nebo po cestě v České republice (ty patří do spotřeby v domácím cestovním ruchu).

Saldo cestovního ruchu vyjadřuje rozdíl mezi objemy finančních prostředků mířících ze zahraničí do České republiky a naopak.

Tab. 19-7 Modul zaměstnanosti cestovního ruchu České republiky

Počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu udává roční průměr počtu všech fyzických osob, které pracují v odvětví cestovního ruchu v hlavním zaměstnání nebo které dočasně nepracují, ale mají tzv. formální pracovní poměr. Zahrnuje počet zaměstnanců i osoby sebezaměstnané.

Počet pracovních míst v cestovním ruchu zahrnuje navíc druhá a další zaměstnání a zároveň je přepočítán na ekvivalent plné pracovní doby (plný úvazek).

Podíly cestovního ruchu na hlavních makroekonomických ukazatelích vyjadřují tzv. přímý vliv cestovního ruchu.

Tab. 19-8 Regionální satelitní účet cestovního ruchu České republiky

Regionální satelitní účet cestovního ruchu poskytuje informace o ekonomickém významu cestovního ruchu v regionech České republiky. Představuje regionální specifikaci satelitního účtu cestovního ruchu (TSA) na národní úrovni. Při sestavování je využívána metoda „top-down“.

Data jsou rozdělena podle klasifikace NUTS (jednotná klasifikace územního členění Evropské unie) do úrovně NUTS 2 – regiony soudržnosti a NUTS 3 – kraje.

* * *

Další informace jsou dostupné na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

– www.czso.cz/csu/czso/cestovni_ruch